Időszaki kiállítás: Rabíndranáth Tagore a magyar kultúrában

2011/05/04 - 2011/06/26

[1] Az Országos Széchényi Könyvtár kiállítást rendezett a Nobel-díjas (1913) indiai költő és gondolkodó Rabíndranáth Tagore (1861-1941) születésének 150. évfordulója tiszteletére. A tárlat kurátora Dr. Pap Ágnes (OSZK). Társrendezők, illetve szakmai tanácsadók Dr. Bangha Imre, Dr. Bethlenfalvy Géza, Dr. Vekerdi József, Dr. Wojtilla Gyula indológusok.

A Nobel-díjas indiai költő és gondolkodó - Kuncz Aladár szavaival - a megindult fa, „aki messzi Napkeletről elhozta hozzánk a fák bölcseletét”, a huszadik század egyes szakaszaiban rendkívüli jelentőséggel bírt a magyarok számára, és számos alakban volt jelen mind irodalmunk, mind a hazai sajtó hasábjain, akinek verseit legkiválóbb költőink fordították.

Tagore a modern India legismertebb költője. Az 1913-as irodalmi Nobel-díj hatására hazánkban először Kosztolányi Dezső említi, hogy a civilizáció keleti bölcsőjéből egy felnőtt lépett elő, hogy megmutassa a művelt Nyugatnak, hogyan kell verset írni. Egyik első fordítója Babits Mihály, aki az újdonsült világhírű költőt Szent Ferenchez hasonlítja. Az első magyar nyelvű Tagore-kötetet Ady Endre barátja, az Oscar Wilde-fordító Kelen Ferenc készítette 1914-ben.
A régi indiai filozófiákkal ellentétben Tagore költészete életörömöt sugároz, és gyakran gyermeki szemmel csodálkozik rá a világ szépségére. Az eredetileg bengáliul író Tagore kezdetben maga fordította angolra verseit, és angol közvetítéssel vált az európai kultúra részévé. A világháborút követő évek során sokakban megrendült a Nyugat civilizációjába vetett hit, és Tagore páratlan népszerűségre tett szert, nemcsak mint kívülálló szemlélő, hanem inkább, mint egy keleti bölcs és próféta, aki megmutatja az utat a tisztán szellemi értékek felé.

[2]Tagorének rekordmennyiségű könyve jelent meg a húszas évek elején, és a költő fokozottan vált a közbeszéd tárgyává. 1926-os budapesti és balatonfüredi látogatása ismételten nagy figyelmet irányított rá, és mérföldkő lett a magyar-indiai kapcsolatok történetében. Az évtized végére Tagore feledésbe merül

egészen az ötvenes évek közepéig. 1955-ben azonban, mikor India a Szovjetunió barátjává és stratégiai partnerévé válik, gyökeres fordulat következik be Tagore megítélésében is, és Tagore India antiimperialista harcának legnagyobb írójává válik. Ebben az időszakban többek között Franyó Zoltán és Csoóri Sándor fordít Tagore-verseket.

Az azóta eltelt fél évszázad során a bengáli költő ismét a magyar irodalmi közbeszéd peremére szorult. Bár hazai megismerése még várat magára, a magyar Tagore-irodalom a maga gazdagságában igazságtalanul elfeledett szerves része kultúránknak.
Kiállításunk végigköveti a Bengáliából induló költő hazai fogadtatását a maga sokszínűségében, különös hangsúlyt fektetve a magyar Tagore-kiadásokra és publicisztikára, a költő 1926-os magyarországi útjára. Emellett bemutatja a Bengáliába látogató magyarokat, az ötvenes-évekbeli Tagore-képet, és Tagore irodalmon túli szerepét.
Az Országos Széchényi Könyvtár tíz évvel ezelőtt, 1991-ben „Daláldozat” címmel már rendezett egy Tagore-kiállítást, halálának 50. évfordulójára.

Képek [3] a megnyitóról

A kiállítás 2011. június 24-ig tekinthető meg a VII. emeleti katalógustérben. A belépés díjtalan.

Kapcsolódó esemény Bangha Imre: Jöttem a Gangesz partjairól című könyvének bemutatója [4] június 21-én 18 órakor.

Forrás webcím: https://oszk.hu/kiallitasok/idoszaki-kiallitas-rabindranath-tagore-magyar-kulturaban

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/Tagore_6_015_Budapest_web.jpg
[2] https://oszk.hu/sites/default/files/Tagore_2_006_web.jpg
[3] http://indafoto.hu/nemzetikonyvtar/tagorekiallitas_megnyitoja
[4] http://www.oszk.hu/hirek/joettem-gangesz-partjairol-koenyvbemutato
[5] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/kiallitas-archivum-2011